

«ΑΓΙΟΣ ΑΓΑΠΙΟΣ Ο ΕΚ ΓΑΛΑΤΙΣΤΗΣ, Ο ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΣ»

Ο Άγιος Ιερομάρτυς Αγάπιος ο εκ Γαλατίστης γεννήθηκε στην κωμόπολη Γαλάτιστα της Χαλκιδικής περί το 1710 μ.Χ. Η Γαλάτιστα την εποχή εκείνη ήταν έδρα επισκοπής. Στην πατρίδα του έλαβε την εγκύκλια μόρφωση. Την περίοδο αυτή στη Γαλάτιστα, όπως και σε άλλα μέρη της Χαλκιδικής, «έχουσι σχολεία αρκετά καλά κατηρτισμένα και προσωπικόν διδασκάλων εις την διδασκαλίαν αυτών». Αξίζει να αναφερθεί πως από την Γαλάτιστα την ίδια εποχή ήταν οι σπουδαίοι συγγενείς αγιογράφοι λεγόμενοι Γαλατσάνοι, οι οποίοι αγιογράφησαν πολλές εικόνες και τοιχογραφίες στο Άγιον Όρος, και πολλά έργα τους σώζονται στη μονή Βατοπαιδίου.

Νέος μεταβαίνει για προσκύνηση των Αγίων Τόπων στα Ιεροσόλυμα, όπου παραμένει, κείρεται μοναχός και γίνεται μέλος της Αγιοταφικής Αδελφότητος. Από τον πατριάρχη Ιεροσολύμων Παρθένιο (1737 - 1766 μ.Χ.), χειροτονείται ιερέυς του Παναγίου Τάφου.

Κατόπιν αποστέλλεται οικονόμος του μετοχίου του Παναγίου Τάφου στη Θεσσαλονίκη, που ήταν ο ναός της Νέας Παναγίας κοντά στον Λευκό Πύργο, όπου υπάρχει και σήμερα. Κατά την εκεί παραμονή του δίδασκε στην Αστική Σχολή Θεσσαλονίκης.

Το 1743 μ.Χ. ο πατριάρχης Ιεροσολύμων Παρθένιος έστειλε τον αρχιμανδρίτη Αγάπιο στη Μόσχα για συλλογή εράνων προς εξόφληση του μεγάλου χρέους του Παναγίου Τάφου προς τους δανειστές του Πατριαρχείου. Ο Αγάπιος λόγω πολλών και διαφόρων προβλημάτων παρέμεινε στη Ρωσία ως το 1747 μ.Χ. και επέστρεψε με ένα ικανό ποσό προς εξόφληση του χρέους.

Όταν επέστρεψε στη Θεσσαλονίκη συνέχισε το διδακτικό του έργο στην εκεί σχολή. Κατόπιν δίδαξε ως καθηγητής στην Αθωνιάδα Ακαδημία, κοντά στη μονή Βατοπαιδίου. Με υπόδειξη του σοφού διδασκάλου Ευγένιου Βούλγαρη ο Άγιος διορίστηκε από το σεπτό Οικουμενικό Πατριαρχείο Σχολάρχης της Αθωνιάδος: «Το ενδιαφέρον της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας ηυξήθη έτι περισσότερο εν τοις πρώτοις χρόνοις διά του διορισμού Εφορίας εν Κωνσταντινουπόλει και Άθωνι, επιτρόπων εν τη Ευρώπη και Σχολαρχών, ως τού Νεοφύτου Καυσοκαλυβίτου, του εναρέτου και σοφού Αρχιμ. Αγαπίου Αγιοταφίτου του και μαρτυρικός τελειωθέντος κατά την 18ην Αυγούστου τού 1752 εν τη Θέρμη της Θεσσαλονίκης και εν συνεχεία του θαυμασίου και σοφωτάτου Ιεροδιακόνου Ευγενίου τού Βουλγάρεως».

Ο πολύς Ευγένιος Βούλγαρης σε επιστολή του της 10 Απριλίου 1752 μ.Χ. από τα Ιωάννινα προς τον Αγάπιο τον συγχαίρει για την ανάληψη των καθηκόντων του στην Αθωνιάδα. Την επιστολή αυτή είχε στο αρχείο του ο λόγιος επίσκοπος Καμπανίας Θεόφιλος (1749 - 1795 μ.Χ.), που υπήρξε μαθητής του Βούλγαρη στα Ιωάννινα. Από τα Ιωάννινα ήταν ο Θεόφιλος, και έδρα της επισκοπής του ήταν η Κουλακιά Θεσσαλονίκης, όπου σημειώνει ο ίδιος: « Η επιστολή αύτη επέμφθη τω σοφωτάτω αρχιμανδρίτη τού Παναγίου Τάφου Κυρίω Αγαπίω, ον περ απέκτειναν έξω της Θεσσαλονίκης, κακοποιοί φονείς Γενίτζαροι, επανακάμπτοντα από Γαλατίστης της πατρίδος αυτού κατά τδ ,αψνβ´ Αυγούστου ιη΄! Φεύ τω δυστυχεί

γένει ημών διά την στέρησιν τοιούτου σοφωτάτου ανδρός. Ὄντως τα κρίματα τού Θεού άβυσσος πολλή».

Στις 18 Αυγούστου 1752 μ.Χ. ο ενάρετος και σοφός «Αρχιμανδρίτης τού Παναγίου Τάφου, ο Μεγάλος Διδάσκαλος τού Γένους, ο σοφώτατος Σχολάρχης της Αθωνιάδος Αγάπιος ο Αγιοταφίτης φονεύεται μαρτυρικώς έξω από την Θεσσαλονίκη, πλησίον της Θέρμης, από κακοποιούς Γενιτσάρους καθώς ερχόταν από την Γαλάτιστα προς την Θεσσαλονίκη».

Γνωρίζουμε ότι την εποχή αυτή το στράτευμα των βίαιων Γενιτσάρων στην περιοχή αυτή προέβαινε σε λεηλασίες, αρπαγές και αιματοχυσίες σε βάρος του Ορθοδόξου λαού. Μας είναι άγνωστο τι συνέβη κατά τη σύλληψη και το μαρτύριο του Αγαπίου. Ὅπως επίσης δεν γνωρίζουμε που ενταφιάσθηκε και τι απέγιναν τα τίμια λείψανα του.

Η πρώτη εκδήλωση προς τιμή τού αγίου Αγαπίου έγινε το 1977 μ.Χ. στη γενέτειρα του από τον σεβασμιώτατο μητροπολίτη Ιερισσού, Αγίου Ὁρους και Αρδαμερίου κ.κ. Νικόδημο, με ενέργειες του πρωτοσυγκέλλου αυτής αρχιμ. Χρυσοστόμου Μαϊδώνη. Η εικόνα του Αγίου αγιογραφήθηκε από τον Αγιορείτη ιερομόναχο Βενέδικτο Νεοσκητιώτη το 1997 μ.Χ. και τοποθετήθηκε στον ιερό ναό Παναγίας Γαλάτιστας. Ανεγείρεται ναός προς τιμή του στην ιδιαίτερη πατρίδα του. Την ιερά ακολουθία του συνέθεσε ο υμνογράφος Χαραλάμης Μπούσιας.

Η μνήμη του είναι άγνωστη στους συναξαριστές. Τιμάται στις 18 Αυγούστου.